

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
DR. BÚZA BARNA.

Előfizetési ár:
Égész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyed évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közölünk.

Az új esztendő küszöbén.

Néhány nyugalmas esztendő után újra szomorúan köszönt ránk az újév. A politika egét vészes felhők borítják, melyek előjelei a hatalmas nagy zivatarnak. Az uralkodó és a nemzet ismét szembekerültek egymással.

Sok megpróbáltatásban volt már része ennek a nemzetnek. Négyszáz évet folytonos harcokban töltött el és ha mégis akadt közben egynehány békés esztendő, az csak arra volt alkalmas, hogy újabb erőt gyűjtsünk a további — ugyalsziki végnélküli — küzdelemre. Ez a küzdelem ujult most ki újra. Justh Gyula audieneciája hozta meg a végleges szakítást a nemzet és uralkodója között, ez pecsételte meg azt a nehéz, súlyos harcot, melynek küszöbén állunk ma, néhány órával az új esztendő beköszöntése előtt.

Szomorú, vigasztalan állapotok ezek, melyek, hogy mit rejtenek magukban az még a jövő titka. Pedig mennyire vágyik ez a nemzet már a békés nyugalomra. Es volna e könnyebb, mint ezt a békés nyugalmat biztosítani a nemzetnek? Nem. Csak egy kis jóakarattal, az igaz álláspont előtt

Pajslis gombóccal.

Mint afféle gesztóstatiztet, kit egyik helyről a másikra dobálnak, áthelyezték a Hegyalja mellékéről Bega-szent-Ivánra. Rongyos sváb-szorb fészek ez a szent hely, egy kongregációkban utazó plébános és egy a ferbii asztalnál megöszült polgármester: Szlankamenác Jęfta vezérlete alatt.

A téli estéknek a felolvasások adnak némi énlékséget. Engem is azonnal bevonszoltak a munkásgimnáziumba, szabad liceumba, továbbképző him- és nőnemű tanoncok egyesületébe, a kath. legény — s a görög keleti szüzek társaságába, a a tüzoltók, antialkoholisták, saláta evők, gyermekvők és kiérdemesült postások, kávéslányok, veteránok és rokkant kéményseprők önképző és segélyező egyleti helyiségeibe — felolvasónak.

Olvastam minden félóról és minden tetszett. Mert egy sem értette. Például, midőn a pioczák társas ösztönéről vagy a pemetefü hybrid-váljájairól, a radio-aktivitással bíró csizmahuzókról és nadrágtartókról beszéltem, vagy arról a csillagról, mely oly messzire van, hogy nem is lehet róla beszélni s arról a remek praehistoricus bögréről, melynek csak füle maradt meg a hálás

való meghajlás és biztosítva volna ez a nyugalom. El kellene ösmerni ennek a nemzetnek törvényben biztosított jogait, módot kéne nyújtani e jogok érvényesítésére és vége volna a harcnak, következhetnek a békés munkálkodás ideje, melynek hiányát már oly nagyon érezzük.

De Bécsben sohasem érvényesült az igazságos álláspont. Bécsben még soha sem az igazságot, de mindig a hasznos tekintették, amikor egyes fontos kérdésekben kellett dönteni. A császári udvar Ausztria érdekeit tartotta szem előtt eddig is, azt kívánja tenni ezután is. Az önálló banknak egyedüli akadály, hogy Ausztria nem volna képes Magyarországot az eddigi módon kiszípolozni. Es a császári udvar inkább hajlandó Magyarország törvényben biztosított jogainak érvényesülését megakadályozni, mintsem el-túrní, hogy Ausztria továbbra ne hízék az eddigi mértékben a mi zsirunkon.

Az uralkodó maga sem tagadja az önálló bankhoz való jogunkat, sőt elismeri azt és mégis utjába szegődik annak, hogy az érvényesülhessen, csupán azért, mert az a monarchia egyik telére.

utókor számára — valamennyi hallgatóm oda lett az ámulattól.

Különösen a polgármesterné. Elég jó bórbenlevő 86 kilogram mos szépség s rengeteg vízvözve magallal és 46-os keztüszzammal . . .

Ezt a hölgyegetet különben már a régi helyemen bekommandálták nekem, mint igralmas szamaritanus asszonyt, ki szívesen gyógyítgatja a hónap végén meglapuló erszények és zkaratlan étvágytalansággal küzdő póstásztiek zavarait.

Egyszer csak gratuláló levélkét kapok. A hízás kelleméről beszélt a szabók és borbélyok autonóm — irodalmi — szövetségének s azzal ternót csináltam. Meghívtak karácsony estére. Asszony hívott meg. Legényembert karácsonyfához! Istenem . . . mily édes (pestiesen „mésés dolog“!) üde, natv gyermekarcokat látni, karácsonyi csilingelést hallani, közbe makcsikot nyelni és diót törni a a kés nyelvél az asztal szélén kioltani a lámpát és másnak a zsebében keresni a tulajdon zsebkendőjét. Szóval: idyl, gyermeki szüz idyl.

Csak az bántott, hogy az állott a levél végén: Pajslis gombóccal. Magyar Király. — Honnan tudja ő nagysága, hogy pecsenye helyett pajslit eszem a Magy. Kir.-ban? De

Ausztriára káros lenne. Nekünk tehát csak olyan intézményeket szabad ezután létesítenünk, amelyek Ausztriának hoznak megfelelő hasznot. Mi belepuszulhatunk a nyomorba, csak Ausztriának legyen örökre biztosítva a jólét. Ez az uralkodó álláspontja. Es — sajnos — akadnak az országban is emberek — még pedig vezető állásban levők — akik ennek az álláspontnak a támogatására vállalkozni hajlandók. Vannak vezető politikusaink között sokan, akik hajlandók feláldozni a nemzet törvényben biztosított jogait, csak hogy a császári kegy sugaraiban sűtkérezhessenek továbbra is.

Az a mi szerencsétlenségünk, az a mi vesztünk, hogy mindig akadnak kishitűek, csüggedők, szolgamódon meghunyászkodók, akik az ilyen nemzetrontó politikának nemcsak ellene nem szegülnek, de hajlandók annak szolgálatába szegődni és megbénítják azok munkáját, akik becsületesen, hiven kitartanak a nemzet jogai mellett. Most is ilyen a helyzet. A nemzet követelte az önálló magyar bankot, sőt a legmesszebbmenő harcrá is kész, hogy ezt kivíjja magának és ekkor akadtak kis-

rögvest eszembe jutott. A női gyöngéd szív figyelmessége. Hát ha ez a jelző . . . hiszen be sem voltam mutatva sem neki. sem urának.

Betéttem tehát a M. Királyba, hogy sürrel élesztgessem étvágyamat a karácsonyi vacsorához. Alig ülök ott 10 percig, begördül egy atleta seprünyél és . . . és pajslit rendel gombóccal.

„Há! Ez a provacateur agent. Ez ő nagysága kiköldöttje. Mindjárt melléje telepedtem és én is rendeltem pajslit gombóc nélkül.

— Hát nem szereti a gombócot? — Kézdí a seprünyél a szílelem társalgást.

„De igen, csak hogy vacsorára hívtak és így mérsékelnem kell magamat“ — feleltem.

— Tudom, a feleségem hívta meg. Ma fajeront (Feier — abend) van — mondá ő.

„Igen sz. karácsony este. Igazán ünnepi estéje a kereszténységnek.“

— Na persze. Nekünk ugyan máskor van karácsonyunk, de hát ma odahaza lehetünk — folytatta határozott hangon az athléta.

— Talán izralítanak méltóztatik lenni? — Kérdém szerényen.

— Mi jut eszébe! Görög karácsony később van, volt a még határozottabb válasz. De gyertünk feleségem vár. Rendbe hozzuk a dolgot.

hitűek, csüggedők, akik hajlandóknak mutatkoztak az alkura.

De most már vége az alkudozásnak is. Az uralkodó a tegnapi audiencián a leghatározottabb formában kijelentette, hogy semmi körülmények közt sem hajlandó beleegyezni az önálló bank felállításába. Ez után a kijelentés után már nincs helye az alkudozásoknak. Most már nem következhetik más, mint a kérelhetetlen harc, melyben a nemzet szembeállva uralkodója fölfogásával, minden törvényes módot megragad arra, hogy jogait biztosítsa.

Es hinni szeretnők, hogy belátják ezt most már azok is, akik eddig még biztak az alku lehetőségében, hinni szeretnők, hogy a nemzet minden fiában győzni fog a jobb belátás és a közeli idők egy harcos táborban fogják találni a küzdőkkel azokat is, akik eddig a békés megegyezés lehetőségét hirdették és egyfotma lelkesedéssel, elszántsággal fognak küzdeni jogaink kivívásáért azokkal, akik már előbb belátták, hogy Ausztriától és a császári udvartól csak erős, heves küzdelmek árán lehet kicsikarni a nemzet jogainak érvényesítését.

Ebben a hitben, ebben a re-

Micsodát? Ó vele is tudatta, hogy . . . gondoltam . . . oh a női gyöngéd szív, az örök nőesség . . .

Mentünk. Rohantunk. Beesengettünk. Megvacsoráltunk. Vacsora végén keccesen felém fordult a polgármesterné: „Tudja Findura ur, miért hívtam vacsorára? . . .

„Oh kérem nagyságos asszonyom. Hálás vagyok, hogy városunk első házában, a polgármesterné ő nagyságának asztalánál tölthettem e szent estét, — nyögtem ki csüppögő szerénykedéssel.

— Mit beszél Findura! Hát nem ismer? Uram a csapos legény a pincében. Ezt persze nem ismeri. E a felirónó vagyok a konyhában. Ő pajslis gombóccal tartozik nekem. Ma leszámoltunk a vendéglőssel s én kifiztettem a Findura ur hátrálékját. Vacsorát meg azért adtam, mert ma este nincs vendég a koreszmában . . . hát sajnáltam magát, hogy nem kap vacsorát s étlenül fekszik le . . .

— Na de most fizesse ki az öt pajslit aztán menjen aludni, mert az éjféli mize után betérnek hozzánk vendégek, vissza kell mennem a geszfté. Mert fő a geszfté.

Ez volt a legesleghatározottabb válasz és ukáz az irhám elhordására.

Dr. Czirbusz Géza.

Színház után menjünk
REITMANN ADOLF

PANNONIA
= KAVÉHÁZABA. =

Hideg buffet, pontos és szolid
kiszolgálás.

Egy színházi vacsora 70 fillér.

Lapunk 6 oldal.

ményben nézünk elébe az új esztendőnek és kívánunk e sok megpróbáltatás után keresztül ment sokat skenvedett nemzetnek, sikert ahhoz a küzdelemhez, mely biztosítani fog neki a jövőben a mainál szebb, boldogabb új esztendőt.

Gondolatok a szülőkről és gyermekekről.

Az a rajongó szeretet, mellyel a szülők gyermekeiket elárasztják, a jövőjük biztosítására irányuló törekvésük. Az az elszánt, minden akadályt leküzdő harc, mellyel fenntartásukról, minden szükségletükről gondoskodnak, olyan régi, mint maga az emberiség.

Az anyja mélyeséges szeretettel csüng gyermekein, kik szívéhez nőttek. Nincs az az áldozat, melyet meg ne hozna érettük. Az anyja verejtékes munka árán, míg csak össze nem roskad alatta, küzd és fárad a darab kenyérért. Ott virraszt az elgyötört, a napi munkától elfárad anyja a beteg gyermek ágynál. Alom nem jó szemére. A maga egészségét szeretné a beteg gyermekebe önteni és boldog, ha felvirran az életben maradás reménye.

De nemcsak a nyomorult kunyhókban, hanem a gazdagok palotáiban is a gondtalanság és jölet birodalmában is a gyermekek boldogítására irányul minden törekvés. Kévs a helo és gyenge a tollam annak esetedésére, mennyi mindenféle leleményességgel és utánjárásal állítják össze a kicsinyek részére az apró örömeiket és mennyi gondallal készítik elő jövő boldogságukat. De minek is részletezni azt a feneketlen mélysgű szűli szeretetet, a szűli szivekből kiáradó meletet, mely mind a jószágos nap arany sugarai mosolyra deríti a mező virágait, úgy járja át a gyermek szívét-lelkét.

* * *

A napsugaras ifjúkortól a gyermekéveink örömeiből, a gondatlan életből, mint egy régen látott fenéséges kép elmosódott körvonalai, az édes visszaemlékezés marad csak. Meglett férfikorban, küzdelmes életünk közepette is szívesen emlegetünk a múltakon, Oh, ha néha elvetődöm abba a kicsi faluba, ahova a kegyelet szent érzése visz, mohó vágygal sorra bejáróm a régi játszó helyeket, felvonulnak előttem gyermekéveim epizódjai. Minden fa, minden ház, minden egyes rög régi ismerős, melyek látására úgy elszorol az ember szíve. Magam előtt látam boldogult atyám jószágos arcát, aki szembe tudott szállani az élet ezerféle viszontagságával, ki nem ismert fáradtságot, mikor népes családjának megélhetéséről kellett gondoskodnia. Az élet fényoldalát nem ismerte és az élet örömeiből csak annyi jutott osztályrésztül, amennyit boldog családi élet nyújthat. Es elgondolkodom, mennyire más volt akkor a szülők és gyermekek közti viszony, mint mostanában. Jól megválasztott nevelési eszközökkel, helyes nevelési módszerrel korán tanulta meg a gyermek meghálálni mindazt, miben szülei részesítették. Megtanulta, a megelégedettséget és tisztelni, szeretni azokat, kik javát előmozdították, kik róla gondoskodtak. Nem igen akadt olyan gyermek, aki merete volna, apja-anya delutánai álmát megzavarni, inkább elkerülték a ház tájékát, vagy ha otthon voltak, úgy sugdosva beszéltek és lábujjhegyen jártak. A szülők helyére

senki sem mert ülni az asztalnál még távollétükben sem. Így vesdött szívükbe az irántuk való tisztelet. A gyermekek félve szeretették szüleiket. Mindenkor szolgálatkésznek mutatkoztak. Engedetlenséget, akaratosságot, nem túrték a szülők.jobb osaládoknál, tiszteletlen beszédet, kétértelmű trágár szavakat nem lehetett hallani. Mély vallásosság lakozott a szivekben és a szülők mindenkor ügyeltek a kicsinyek vallás-gyakorlatára.

* * *

S mit tapasztalunk most? A ház esendjét nem veri fel az apróság lármája. Az isten áldásából elég egy-kettő; de legtöbb esetben csak egy. Es ez az „egyetlen gyermek“ a ház zsarnoka, aki követel és parancsol. A házban mindenki csak őt szolgálja és lesi-várja parancsát. Neki mincenek óhajai, mert egyszerűen kijelenti, hogy ennek vagy annak meg kell lenni. Ellentmondást nem tűr, mert akkor tombol, zuztör. A folytonos dédelgetésben annyira elkényeskedik, hogy követeléseiben nem ismer határt. A szülők iránti tiszteletről, engedelmisségről természetesen szó sem lehet ott, ahol ilyen ferdességek dominálnak. A háá érzete nem fogamzik meg szíveben, mert így képzei, hogy ennek így kell lenni, hogy az atya azért küzd, fárad verejtékes arccal, hogy apró kedvteléseit meglegyenek, hogy kívánságai okvetlenül teljesedjenek.

Mennyi keserűség, mennyi csalódás támad az ilyen nevelés nyomában. A legtöbb esetben nem látják áldozatkésztségüknek gyümölcsét, mert gyermekük az élet harcában elbukik, nem tud megvívni az elébe torladó akadályokkal, nem szokta meg az ellentállást.

Vessünk egy pillantást a múltba! Idézzük fel lelkünkbe saját gyermek-korunkat, irányítsuk aszerint gyermekeink nevelését és akkor teljesedik majd azon kívánságunk, hogy gyermekeinket, kiket annyira szeretjük, a boldogulás ösvényére tereljük.

Kozma Ármán.

A közönséghez.

Hosszu, nehéz küzdelmekben eltöltött tizenharmadik esztendő küszöbén szólunk ismét a közönséghez. Tizenkét esztendeje annak, hogy ez az újság először jelent meg a közönség előtt, tizenkét éve annak, hogy először keltünk védelmére az ország e város és vármegye érdekeinek. Nehéz, szomoruan súlyos időkben indult e lap útjára. Amikor a régi korrupt rendszer minden erejével ráfeküdt az egész országra és különösen erre a vármegyére, amikor a főispáni — akkor még minden háó — hatalom elfojtott mindent szabad gondolkozást, amikor csak egy kötelességük volt az embereknek e megyében: tünni és szenvedni, akkor bontottunk mi lobogót, hogy hirdessük, a szabadság, a közéleti tisztaság eszméit, győzelemre segítük azokat a szent elveket, melyek ebben az egy névben összpontosulnak: Kossuth Lajos.

Kemény, súlyos küzdelmeket kellett vívunk ezekért az elve-

kért. Nehéz megpróbáltatásokban volt részünk. A hatalom minden erejével, ravasz taktikával kellett szembe szállunk és volt részünk üldöztetésben is nem egyszer. De az igazság győzedelmeskedett. Szívós ellenállásunkon megtört a hatalmasok minden erőszaka, minden ravasz fondorlata és a Felsomagyarországi Hirlap mai is ott áll sziklaszilárdan Kossuth Lajos elvei mellett, lobogtatva Magyarország függetlenségének szűztiszta lobogóját.

Végigharcoltunk sok küzdelmet és első helyen álltunk abban a nagy harcban is, melyet a magyar alkotmányért folytatott élén Zemplénvármegye hazafiasan érző közönségével az egész ország. Es most amikor újra nagy harcok előtt áll a nemzet, amikor az ország gazdasági függetlenségéért folyik elkeseredett küzdelem, mi ismét csak a harcosok táborában küzdünk az ország jogaiért.

A városi politikában is kivettük részünket. Két kézzel hadakoztunk e város boldogulásáért és kiméltlenül szálltunk szembe mindazokkal, akik a közélet küzdelmeiben a közérdeken kívül egyéb célokat is kívántak szolgálni. A város, a polgárság érdekében tartottuk szem előtt állandóan fenállásunk óta és nem mulasztottuk el az alkalmat soha, amikor ez irányban dolgozni alkalom kínálkozott.

De társadalmi téren is mindig ott voltunk, ahol munkálkodni kellett. A leglelkesebben támogattunk minden oly intézményt, mely vármegyénk és városunk társadalmi életét előbbre vinni igyekezett és kérelhetetlen haret folytatott azok ellen, akik a közbékét, a társadalmi együttérzést megbontani csak meg is kísérelték.

Es ezen az alapon kívánunk megmaradni ma is. A Felsomagyarországi Hirlap ma is független minden párttól. A szintiszta igazság az, mely minden sorában megnyilatkozik és egyedül az ország, e vármegye és város érdekei azok, melyekért küzdeni kíván a jövőben is. Kossuth Lajos eszméit irtuk zászlónkra akkor, mikor e lapot először utnak indítottuk és a Kossuth Lajos szent eszméi azok, melyeknek jegyében további küzdelmeinket megvívni akarjuk. Magyarország gazdasági és politikai függetlenségéért harcoltunk eddig és ennek eléréseért fogunk küzdeni továbbra is minden erőnkkel.

De ebben a nehéz harcban feltétlenül szükségünk van a mi hazafiasan érző közönségünk támogatására. Szükségünk van, hogy továbbra is hű segítő társat találjunk a közönségben, hogy továbbra is azzal a szere-

tettel támogassanak küzdelmeinkben, amilyennel azt eddig tették. Hisszük, hogy így lesz és ebben a reményben indulunk neki a tizenharmadik esztendőnek, hogy folytassuk azt a harcot, amelynek végeredménye csak egy lehet: a szabad önálló Magyarország.

A Felsomagyarországi Hirlap szerkesztőségjele

SZINHÁZ.

dec. 31.

Örömmel vesszük kezünkbe ezuttal a tollat, hogy a legutóbbi színházi esték eredményeiről beszámoljunk. Csak elismérést, csak dícséret lehet az, aminek hangján véleménynt mondhatunk színészeink működéséről, mert a két legutóbbi estén olyan előadásokat produkáltak, amihéz foghatókat már nagyon régen látunk az ujhelyi színpadon. Szerdán este a „Bánk-bán“ történelmi drámában a drámai személyzet produkált szinte erején felülit, esőtörtökön este pedig Milócker örökszép zenéjű operettjében: a „Koldus diák“-ban az operett személyzet tett tanúságot arról, hogy tud nem csak elfogadhatót, de művészeset is produkálni.

A legnagyobb foku elfogultsággá sem találhat kifogásolni valót senki ezekben az előadásokban. Es amikor ezt előismerjük, megállapítani kívánjuk egyuttal azt is, ami az előadások művésziessé, élvezhetőkké tette. Ez elsősorban a szereptudás, aminek eddig bizony nagyon éreztük a hiányát különösen az operett-előadásoknál, a másik a rendszeres próbák, amikre szintén nagyon kevés gondot fordított a társulat. Előismertük mi már régen, hogy a társulat kiváló erőkből van szervezve, akik képesek művészt is produkálni, de megmondtuk ugyanakkor azt is, hogy ehhez elsősorban szükséges a rendszeres próba, lelkiismeretes, gondos rendezés és főleg a szereptudás.

Örülünk, hogy végre belátták színészeink mindent és igyekeznek mindenben megfelelni azoknak a követelményeknek, melyek alapfeltételei a jó előadásoknak. Örülünk, hogy végre az operett előadások is elérték azt a nivót, melyen eddig csak a drámaiak álltak s biztosra vesszük, hogyha még a zenekar hiányait is pótolni fogja a vezetőség, akkor az operett-előadások ellen sem lehet lesz semmi kifogásolni valót találni és a közönség ép oly mérvben fogja látogatni azokat, mint a drámaiakat.

Jó lesz ezt megszívlelni a vezetőségnek és igyekezni ezt a már egyedüli hibát is eltüntetni, mert ezzel — és ezt az előjelek is mutatják — sikerében oly gazdag szegzont fognak elérni már a közönség támogatását illetőleg is, amire eddig példa Ujhelyben még nem volt. — Ennek a közönségnek a támogatásán nem nehéz megvívni, csak egy kis

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen szüntalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

Mihálygy érdekes utazástúl is kímélés, lége mindenkor „Roche“ erdeki meggyólas.

P. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

Sirolin

Roche és Hoffmann-La Roche, meggyólas mindenféle tüdőbetegségekre, influenza, köhögésre, hurutokra, légzőszervi betegségekre.

„Roche“

Kapható orvos rendelésére, meggyólas mindenféle beteg. — Ár: 1000-1000-1000.

igyekezzel elfogadható előadásokat kell produkálni és a felé már utban vagyunk.

Bánk bán. Irodalmunk örökbecsi alkotása, a „Bánk bán” került szerdán színi, óriási meglepetést hozva mindazoknak, akik nem bíztak az előadás sikerében. A közönség — dicsérrelt legyen megemlítve — az utolsó helyig megtöltötte a nézőteret és tüntető figyelemmel kísérte az előadást, amely a meglepőre érdeklődésre minden tekintetben rászolgált, mert eltekintve a rendezés egy némely kisebb fogyatékosságától, a vidéki nivót messze felülmúlta. Érezte ezt a közönség, amidőn az összes szereplőket az est folyamán ismételtelen oly viharos öváióban részisette, amilyenre nálunk márrégen nem volt péla. A siker orosz-lánrésze Szakács Andor és Halasi Mariskát illeti. Az ő már többször méltatott művészetük ezuttal is magával ragadta a jelenvoltakat. Mindkettőjük játékát mely és egyéni, a sablonstól elütő felfogás alakjaiknak a legapróbb részletekig pontos megrajzolása, a játék technikai eszközeinek virtuoz kezelése, de legfőképpen minden hatásvadászattól ment igaz érzés jellemezte. Szász Anna minden ízében stílusosan, a tőle megszokott intelligenciával játszott, nagy tetszést aratva. Figyelemreméltó alakítást produkált Magas Béla, ki ez este feltűnő szenvedélyességgel, erővel és lelkesültséggel játszott, továbbá Horváth József, aki nehéz szerepében verbéli drámai színészektől megszűgyenítő tehetséget árult el. Szalóki az idegen szerepkörben is kifogástalanul jó alakítást nyújtott. M. Fekete Rózsi, Kertész, Völgyi, Váradi gondos játékkal sokban hozzájárultak az előadás sikeréhez.

Koldusdiák. Egy régi bájos zenitű operett került felelevenítésre esztörtökön este. A „Koldusdiák” került színire alig fél ház mellett, pedig a minden tekintetben kifogástalan előadás megérdemelte volna a telt házat. A darab lelke természetesen Tábori Frida volt, aki ez estén messze felülmúlta eddigi sikereit. Játéka művészi, minden kritikát kiálló volt, hangja pedig valóságosan elragadóan esendült az estén. Méltó partnere volt Sz. Dezső nyi Lenke, aki ez estén adta bizonyosságát annak, hogy nemcsak szép a hangja, de tud is azzal banni, viasággal mestere az énektudásnak. A legnehezebb énekszámokkal ugyszólván játszi könnyedséggel bírkózt meg. Várady Márton is teljesen beilleszkedett ebbe a keretbe, hangja mintha szebb, kellemesebb lett volna ebben a klitnő környezetben, mint eddig volt. Kassai Rózsi ugyancsak szépen érvényesítette ez estén énektudását és játéka is teljesen elfogadható volt. A kisasszony határozott fejlődésben van és utóbbi szerepei alapján — ha továbbra is az eddigi mértékben halad — még szép sikereket jósolunk neki. H. Serfőzy Etel a grófnő szerepében — mint mindig — ugy most is művészi nyújtott. Kisebb szerepekben jők voltak még: Szalóki Dezső, M. Fekete Rózsi, Miska Aranka, Horváth József, Zajos Jenő artott még Sebertyén János és Róza a Iona lengyeltánc, melyet mindkettelen kezesen, művészi virtuozitással lejtettek. — Egszóval az előadás minden tekintetben kifogástalan volt.

Színházi műsor.

Szombat d. u.: „Erdészleány”; este: „Buridán szamara”. Vasárnap d. u.: „Goldstein Számi”; este: „Vig Nibelungok”. Hétfő: „Csepüragók”. (Zóna.) Kedd: „Mozgó postásné”. (Ujdonáság)

HIREK.

Előfizetőinkhez.

Az új esztendővel új előfizetést nyitunk lapunkra. Előfizetési ár helyben is vidéken:

Table with 3 columns: Duration (egy évre, fél évre, negyed évre, egy óra), Price (10 kor., 5, 2, 1), and Total (50 fil., 50 fil., 50 fil., 1).

A Felsőmagyarországi Hirlap kiadóhivatala

Ifjusági színi előadások.

(—N.—) Kétségtelen, hogy az iskola egymaga még a legkedvezőbb esetben sem képes azt a mélyreható erkölcsi képzést nyújtani és azt arra a magas szellemi fokra emelni, melyen a magyar művelt ifjunak már csak a nemzeti érdekek szempontjából is állnia kellene. Ehez a fontos munkához az iskolának segítő társakra van szüksége. Legjobb és legtermészetesebb segítő társa az erkölcsös társadalom és a művelt szülei ház. Ezek önkéntelenül és minden tervszerűség nélkül mozdítják elő az iskola céljait.

Azonban olykor-olykor szükség van a nevelés érdekében bizonyos szándékos, tudatos és tervszerű nevelői ráhatásokra is. Igen jótékony ráhatást gyakorol az ifjuság érzéseire, kedélyére, gondolkodásmódjának jó irányba való fejlesztésére az irodalom. Feltétlen szükséges, hogy az értebb ifjuság megismerkedjék elsősorban a magyar irodalom java-termékeivel, melyekben az általánosan kívül a különleges magyar erkölcsi, érény és szellem nyilatkozik meg. Szükséges továbbá, hogy az értebb ifjuság megismerkedjék a világirodalom termékeivel is, melyek az általános emberi érzelmeket nemesítik és az olvasót szintén magasabb eszmei légkörbe emelik.

Az olvasott, bizonyos tekintetben mégis csak holt betűnél azonban jóval nagyobb, erősebb és elevenebb hatást gyakorol az ifju lelkére az arra alkalmas irodalmi termékek élő szóval való megérzkéítése, vagyis a színi előadás. Ezért oly kész-séges és hálás közönsége a színháznak az ifjuság.

Azonban a színházlátogatás csak módjával engedhető meg az ifjuságnak. Ha válogatlatlan minden darabot megnézhet, ez erkölcsre inkább káros befolyást gyakorol, mint üdvöset. Mert amennyit erkölcsen a jó irányú szindarab javít, annyit, vagy még sokkal többet ronghat rajta egy másik, selejtés darab. A jó és rossz benyomások iránt még egyaránt érzékeny ifju lélek még könnyen indul meg bármelyik irányban. Ezért tehát csak kellően

megválogatott darabok előadására bocsátható az ifjuság.

Az ifjuságnak e tekintetben is csak a legjobb elég jó. Csak az örökéletű klasszikus magyar és idegen darabok azok, amiket meghallgatnia érdemes. Ezek mintegy a nemes érzelmek árájában fürösztik meg az ifju lelket, mely üdül, tisztul bennük, mint a tüzből az arany. A nem nagy értékű darabok megtekintésére azonban kár a drága időt vesztegetni.

Figyelemmel szükséges lenni arra is, hogy tanév illetve szorgalmi időközben gyakran ne látogassa az ifju a színházat, mert ez egyrészt tanulmányaitól vonná el, másrészt a késő éji órákba benyuló előadások hallgatása miatt másnap ki nem pihent állapotban jelenvén meg az iskolában, ott a kellő figyelmet és éberséget tanusítani alig volna képes, ami további haladásában hátráltatná. Az éjjeli órákba nyuló gyakori távollét a szülei háztól, mértéktelen életmódra is rászoktatná az ifjut és ha megbízható kísérő nincs mellette, rossz utra tévelyedés sines kárára.

Mindeme hátrányoknak elejét veheti az ifjusági színi előadások rendezése, mely irányban városunkban is történt már kísérlet. Az ifjusági színi előadás darabjait a tanári tésület, illetve intéző bizottság közösen állapítja meg a szinagazgatóval és így a pedagógiai szempont a megválogatásban érvényesülhet. Az előadások számát is korlátozni lehet hetenkénti egyre, kivételes esetben kétfőre. Az előadások idejét a délutáni és illetve kora esti órákra oszthatja be, így az ifjunak megmaradnak az esti órái a tanulásra, éjjel pedig kellően kinyugodhatja magát. Különben tanácsos, ha lehet, oly napokon tartani az előadást, melyeket szünnap követ, tehát szombaton vagy ünnep és illetve szünnap előtti más napon.

Az ifjusági színi előadások itt felsorolt és számos felsorolatlan előnye arról tesz bizonyosságot, hogy helyesen tették középfokú tanintézetek vezetői, hogy az ifjusági előadással az elmúlt hét folyamán kísérletet tettek. Az ügy érdekében nagyon kívánatos, hogy az esetleges további előadások kellő látogatottságnak örvendjenek.

Helybeli festőművész a „Nemzeti Szalon” téli tartlatán. Orvos Károly, a helybeli polgári fiúiskola rajztanára, ki a tavasszal néhány festményét a nagyobb üzletek kirakataiban bemutatva a közönségnek, egyik tájképével szerepel a „Nemzeti Szalon” jubiláris téli tartlatán. A fiatal ambiciózus művészre szép jövő vár.

A tanács figyelmébe. Allandó a panasz a Rákóczy-utcán levő városi hidmérleg rossz volta miatt. A mérleg már hetek óta elromlott és azóta hasznavehetetlen. Pedig a mérleg jó karba helyezése fontos érdeke a város kereskedőinek és a vidékről bejövő idegeneknek. Jó volna, ha a polgármester ur sürgősen intézkedne a mérleg jó karba helyezéséért, hogy ha már oly szerencsét-

lenül, nehezen hozzáférhető helyen helyezték azt el, legalább hasznát vehessék.

A szerencsi olvasókör közgyűlése. A szerencsi polgári olvasókör január hó 2-án d. u. 4 órakor a kör helyiségében rendes közgyűlést tart.

Kéménytűzek. Az utóbbi napokban három helyen is volt kéménytűz, melyet a tüzoltók minden nagyobb veszedelem bekövetkezésé előtt eloltottak. Folyó hó 26-án a Kazinczy-utcán Ványa Kálmán gyári munkás házának egyik kéménye gyuladt ki, december 30-án délután 6 óra tájban a vasuti állomás vendéglő kéménye, utána egy felórával pedig Arpad-utcán gyült ki egy kémény. A kéménytűzek sehol kárt nem tettek.

Ross cselédek eltoloncolása. A rendőrség az elmúlt napokban több züllésnek indult erkölcselen hajlamu fiatal cselédleányt tartóztatott le a városban. Azonkívül előállított több hely és foglalkozás nélküli cselédet, a kik hosszabb idő óta tetlenül csavarogtak a városban és erkölcsi tekintetből szintén kifogás alá esnek. A befogott cselédek ellen a rendőrség megindította a kihágási eljárást és elzárási büntetésök után a kőt, a kik nem sátorlajuhelyi illetőségűek, — illetőségi községeikbe toloncolják.

Az „Elvált asszony” vidéken. A legapróbb vidéki szintársulatokról ezer meg ezer krónikás adoma jár szájról-szájra. Ilyen az alábbi történet is, mely azonban — mint egyik vidéki laptársunk írja — a mult napokban valóságosan megtörtént egyik tizenhatodrangu vidéki szintársulat szinpadán. Az „Elvált asszony”-t adták. A II. k fei vonás nagy kettőséné a primadonna észrevelte, hogy a baritonistának az egyik rossz karszékben végighasadt a nadrága. A közönség is már-már észrevelte a dolgot és mulatott rajta. A primadonna erre, hogy figyelmeztesse partnerét, így dalolta a kettőt, önkényesen megváltoztatott, rögtönzött szöveggel:

Karel édes, Karel drága, Elszakadt az ön nadrága.

Karel meghökkent a rögtönzés hallatára. Majd hidegvérrel megörizve, így válaszolt:

Gonda drága, Gonda édes, Mondja, miféle beszéd ez?

A primadonnát bántotta, hogy a baritonista nem veszi komolyan a dolgot. Hogy nem sikerült a figyelmeztetés, az elszakadt nadrágra felhívnia, tehát így folytatta:

Karel édes, nem hazudtam, A nadrágján tényleg lyuk van.

A baritonista erre már csakugyan végig nézett magán és elhúlvá konstatalta folytonossági hiányt. No de sebbj. A fő a hideg vér. Tovább folytatta ő is.

Edes Gonda, drága Gonda, Mire nincsen önnek gondja?

A közönség azt hitte, hogy az egész nadrágszakítási jelenet benne van a darabban. Ezért tomboltak a lelkesedéstől és nyolcszor ismételtették el a jelenetet. A direktás azonban nem vette ilyen tréfásan a dolgot és a rendező színházi törvényszék elé állította a rögtönző partnereket, akiket a szigorú kollégák el is itétek 10—10 korona büntetésre. A dolgan az a legnagyobb, hogy a közönség azóta az „Elvált asszony” előadásain egyenesen megköveteli a nadrágszakítási jelenetet, melyen elsőízben olyan jól mulatott.

ELADÓ HÁZAK olcsó és kedvező fizetési feltételek mellett

bővebb felvilágosítást ad

Dr. BETTELHEIM JAKAB, ügyvéd

Sátorlajuhely, Kazinczy-utca 11 szám.

Leányalmok

fárfibeldöntő kincek — elbájoló
szépegek — szerelmi varázslás
a szerelmi láncolat —

melyik fiatal leány nem álmodta?

Hajdanában öreg vénasszonyoktól szerelmi italt vettek, manapság a fiatal lányok bőlemben cselekszenek a legközelebbi drogériából, gyógyszerertárból s illatszerüzletből

Zuckoob-szappant kis csomagolás 1.— kor. nagy csomagolás (ajándék) 2.50 „	Zuckoob-krémt közös. tubus 1.25 kor. nagy tubus 2.50 „
--	---

vásárolnak.

Zuckoob-szappan s Zuckoob-krémt szépséget alkot mint a tavaszi gyöngyvirág, olesó és gazdaságos a napi használatban, a miért is a szépség szerelmesei eszményképét képezi.

Fiatal leányok és asszonyok! Aki szép akar lenni, az csak Zuckoob-szappannak bódoljon, aki különös szép akar lenni, az Zuckoob-krémt is használjon.

Ne halaszd, ne kétkedj!
Ne nyugodj, ne pihenj addig
míg
Vágyatok célját el nem értétek.
Különböző szomoru végül maradj:

Be nem telje- sült óhajok!

Kapható Sátoraljaujhelyben:
Hrabéczy Kálmán drogériájában.

Vegyenek csak

Szf.-Petervári sárczipó
utólérhetlen a tartósságban.

Valódi **1860** csak ezen **TRAPM** **CHATELAIN** **háromszögű** védjeggyel

Kapható:
SZENES LIPÓT
divatáru kereskedésében
Sátoraljaujhelyben.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régiának bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobb bedrzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszunnál és meghűlésnél.

Figyelmeztetés. Süllő hamsítványok miatt bevásárláskor óvatosságot legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára füvekben K—80, K 1.40 és K2.— és ugyasólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

NOXIN

A LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST,

LOHR MÁRIA

ezelött KRONFUSZ
CSIPKE-, VEGYTISZTÍTÓ
ÉS KELEMEFESTŐ

BUDAPEST, VIII. BAROSS-U. 85.

Fiókok:

IV., Eskü-ut 6. (Klotild palota) —
VI., Andrassy-út 16. — VI., Teréz-
körút 39. — V. Harmincad-utca 4. —
VIII., József-körút 2. — IX., Calvin-
tér 9. szám.

Vidéki megbizások gyorsan és gon-
dosan teljesítettnek.

5500

közjegy. hit. bizo-
nyítvány orvosok
és magánosoktól ta-
nusodik, hogy a

KAISER-féle

mell-karamellák
3 fenyővel

Köhögés

rekedtség, elnyálká-
sodás, hurut, görcs
és fojtóköhögést a
legjobban elhárítja.

Csomagja 20 és 40 fill
Szelencze 60 fillér.

Kapható:
Widder és Reichard
gyógyszerertárban és
Hrabéczy Kálmán
drogeriájában.

Fogtechnikai műterem.

(Külön bejárattal.)

Fogak és teljes fogsorok száj-
padlás nélkül, Aranyfogkoronák
aranyhidak és mindennemű
kaucuk fogzatk. A gyökerek
eltávolítása fülőseges.
Javitást és régi fogsorok ala-
kítását elfogad

Stercz Jenő

műfogász

Sátoraljaujhely, Jókai utca 41.

SALGÓTARJÁNI

Kőszénbánya Részvénytársulat
széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

KLÁR és NEUMAN cégnél

Sátoraljaujhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és
durva szemű kétszer mosott kovács szén és koksz
valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya. **Káli-só.**

Állandó nagy raktár. Kiváló tűzálló anyag.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű vevő közönség szives
tudomására adni, hogy a

beregzászi cserépkályha gyár képvisel- letét Sátoraljaujhely és vidékére átvettem,

mely minőség, csinosság és tűzállóság tekintetében az
eddigieket felülmúlja. — A kályhák raktáron vannak
és kétszer 24 óra alatt a legnagyobb kályhát is telje-
sen felállítva átadni képes vagyok. — Kiknek cserép
kályhára szükségük van sziveskedjenek idejekorán
hozzám fordulni, mert öszre a munka össze szokott
gyülni és így nem leszék képes a tisztelt vevőimnek
eleget tenni. — Régi kályhák átrakását a legolcsóbban
elvégelem, valamint ajánlom saját készítményű bádóg
takaré kályháimat a legolcsóbb árban.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlv,
maradtam kiváló tisztelettel:

Hercz Kálmán Fia vaskereskedő.

Feltűnő szép minták.

Eladó ház és szőlő.

Sátoraljaujhelyben az Andrassy-
utca 57. számú ház valamint a
Szarhegyen 1173 négyszögöl te-
rületű termő szőlő eladó. Bővebb
felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

KLEIN GÉZA

szénüzlete

ajánlja szoba fűtésre:

I. rendű Porosz kőszén 2 frt. 20
kr. Szalon kőszén 1 frt. 80 kr.
Porosz brikett, valamint l. r. gáz-
koksz jutányos árak mellett ház-
hoz szállítva. — Telefon 64. sz.

ROPS

**biztonsági
gyorsfűző.**

**Tűzveszély
kizárva.**

Ha felborul elalszik. — Szesz ki nem
folyhat. — Szeszfogasztása igen
takaréko. — Kapható minden jobb
vasaru és háztartási cikkekert áru-
sító üzletekben. Ha valahol nem kap-
ható, sziveskedjék hozzánk fordulni

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

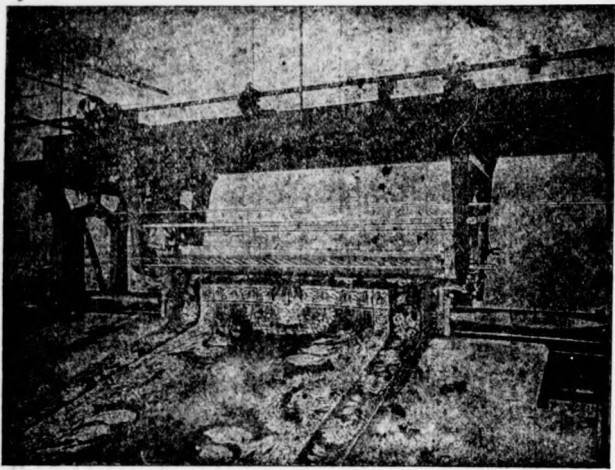
ROPS Fémáru Részv.-Társ.

Budapest, V., Külső-Váci-ut 74—84.
Helybeli elárúsító: Behyna Testv.,
Hercz Kálmán fia, Szabó Vincez,
Róth Bernáth, Kornstein Ignác és
Alexander Manó.

Élső magyar torontáli szőnyeggyár

készítményei kaphatók]

Blum Géza butor és szőnyeg áruházában.

Vállalok csomózott szőnyegek készítését

bármily méretben és mintával.

Műnőség mintákkal és rajzokkal szolgálhatok.

Ó JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés rokedtség és elnyálkosodás ellen gyors és biztos hatásunk

EGGER mellpasztilái

az étvágyat nem rombják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 K. és 2 K. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár „Nádor” gyógyszerár

Bpest, VI. Váci-körút 17. meggyógyított.

ÉLJEN!

Egger mellpasztilái csakhamar

Kapható Sátoraljaujhelyben: Kádár Gyula, Krabéczy Kálmán drog., Kincsesy Péter, Reichard és Widder. Honmán: Szekerák Aladár, Fábian Arnold, Nagymihály: Szőlősi Sándor, Tolvay Imre. Sárospatak: Goldblatt Ferencz, Kellner Károly. Sztropkó: Füzesy Józsefné, Tarczai: Toperczer A.

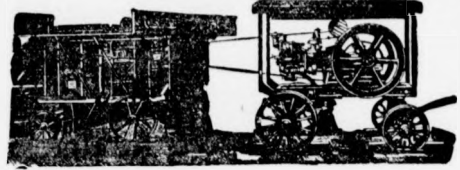
OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár

WIEN, XX., Dresdner-strasse 81-83a.

Magyarországi fióktelep:

BUDAPET, VI., Podmaniczky-utcza 18.

BENZIN-LOKOMOBILOS

cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.

Benzinmotorok.

Szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje 2-3 fillér üzemköltség óra lóerőnkint. Több száz telep üzemben.

Elsőrendű szolid gyártmány!

Kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Benzinlokomobilos cséplőszerelvényeink többek között a következőknél tekinthetők meg üzemben: Ifj. Rohody Pál Bercezel, Szabolcs m. Farkas Ferencz Bercezel, Szabolcs m. Jesko Mihály Csemernye, Varannó mellett. Dörner Károly Nagyzsar Gálszees mellett. Ziegler Zsigmond Mogyorós, Mándok mellett. Kovács Albert Berenes, Patroha mellett.

BÁRÓ BARATTA ALAJOS

KERAMIKAI GYÁRAI

TETŐCSERÉP

KÁLYHÁS AGYAG

CHAMOTTE TÉGLA

POLTÁR

LOSONCZ MELLETT

!!! KÉPVISELŐT KERES!!!

TOKAJI BOR

○○○○ FÉLLITERES PALACKOKBAN ○○○○

1904. évi 5 puttonos asszú . . . . . 5 kor. — fill.

1906. évi asszú . . . . . 3 kor. — fill.

1906. évi édes szomorodni . . . . . 2 kor. — fill.

1906. évi erős szomorodni . . . . . 1 kor. 50 fill.

Szállítjuk tetszés szerinti mennyiségben, legcél-szerűbben 5 kilós póstacsomagokban. Egy pósta-csomagba 5 palack fér, küldjük tetszés szerinti összeállításban. Ilyen póstacsomag küldésénél sem csomagolási, sem póstadíjat nem számítunk, bérmentve szállítjuk. — Tegyen próbarendelést!

A borok királyát, a tokaji bort így ismerheti meg feltétlenül tiszta valóságában a legutányosabb áron.

1908. évi szomorodni csak hordókban (20-200 literig), három minőségben, literenkint 70. 80 és 90 fillérért. Mintát palackokban küldhetünk.

Dr BUZA BARNA ORSZ. KÉPVISELŐ
PINCEGAZDASÁGA TOLCSVA TOKAJ-HEGYALJA

Olajfestészethez

szükséges kellékek:

u. m. olajfestékek, ecsetek, festővászon, mastixfirniss, damasztfirniss, recifterpentin,

lenolaj, paletta stb.

nagy választékban kapható

Landesmann Miksa és Társa

könyv-, papir-, író- és rajzszerkereskedésben

Sátoraljaujhelyben.